מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את המונח 'צימוד' ודוגמאות לו בשירת ימי הביניים
- להבחין בין מונחים מרכזיים כמו שיבוץ, פיוט ושיר חול
- לתרגל זיהוי ויישום של משחקי מילים בשירה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת המונחים - שאלות רב-ברירה

1. א – שתי מילים דומות בצליל שמשמעותן שונה
2. א – שיר חול

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה המדויקת של המונח
2. לא נכון – היא כללה גם שירי חול כמו שירי אהבה ויין
3. נכון – זו ההגדרה של המונח שיבוץ

חלק ג' – השלמת מילים

1. צימוד
2. חול

חלק ד' – התאמת מונח להגדרה

1 – ג (מילים דומות בצליל, שונות במשמעות)
2 – א (שילוב פסוק מקראי בתוך השיר במשמעות חדשה)
3 – ב (שיר העוסק בחיי היומיום, אהבה ויין)

חלק ה' – כתיבה ויצירה

1. כדי להפגין יכולת לשונית ולשעשע את הקוראים עם משחק בצלילים ובמשמעויות שונות של אותה מילה

חלק ו' – משימת כתיבה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה: מילים דומות בצליל, שונות במשמעות
- דוגמה תקינה כמו 'דרור'-'דרור' או 'לב'-'לב'
- שיר חול עוסק בחיי יומיום ואהבה, פיוט הוא שיר דתי לתפילה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור עם דוגמת 'דרור' ולבקש מהתלמידים למצוא דוגמאות נוספות בעצמם
- מומלץ לחזק את ההבחנה בין צימוד לשיבוץ כי תלמידים נוטים להתבלבל ביניהם
- בגרסה לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים ולהתמקד בהגדרות הבסיסיות

דף תרגול: מונחי שירת ימי הביניים - צימוד ומשחקי לשון

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

משוררי ימי הביניים אהבו לשחק במילים הנשמעות דומה אך משמעותן שונה, תופעה הנקראת 'צימוד'. בדף זה נתרגל את המונח הזה ועוד מונחים חשובים מהיחידה על שירת ימי הביניים.

בנק מילים: צימוד | חול

1 חלק א' – הבנת המונחים - שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי ההגדרה הנכונה למונח 'צימוד'?

(א) שתי מילים דומות בצליל שמשמעותן שונה

(ב) חזרה על אותה מילה פעמיים ברצף (ג) ציטוט ישיר מהתנ"ך

2. סוג שיר העוסק בחיי החברה, באהבה וביין נקרא:

(א) שיר חול (ב) שיר קודש (ג) פיוט

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	צימוד הוא משחק מילים שבו שתי מילים נשמעות דומה אך משמעותן שונה	☐	☐
2	שירת ימי הביניים נכתבה רק בנושאי דת	☐	☐
3	שיבוץ הוא הכנסת ביטוי מהמקרא לתוך השיר תוך מתן לו משמעות חדשה	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. משחק מילים שבו מילה או צליל חוזרים במשמעות שונה נקרא _____

2. שיר שעוסק בנושאים כמו אהבה, יין וטבע ולא בנושאי דת נקרא שיר _____

4 חלק ד' – התאמת מונח להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צימוד	___	**א.** שילוב פסוק מקראי בתוך השיר במשמעות חדשה
2. שיבוץ	___	**ב.** שיר העוסק בחיי היומיום, אהבה ויין
3. שיר חול	___	**ג.** מילים דומות בצליל, שונות במשמעות

5 חלק ה' – כתיבה ויצירה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה משוררי ימי הביניים אהבו להשתמש בצימוד בשיריהם

6 חלק ו' – משימת כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

כרטיס יציאה

מהי ההגדרה של המונח 'צימוד'?

תנו דוגמה אחת לצימוד

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀